

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่แผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 1 - 6 การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงระยะของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 - 6 ภาวะเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.4 และ 10.9 ต่อปีตามลำดับ นอกจากนี้ในระยะครั้งแรกของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 7 (2535 - 2537) ภาวะเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.9 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2537 : 2) และปัจจุบันแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทยได้ปรับตัวในลักษณะเปิดกว้าง เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจนานาชาติมากขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อการกระจายรายได้ระหว่างประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น จากการศึกษาพบว่า ผู้มีรายได้จากภาคเกษตรมีสัดส่วนรายได้ลดลงจากร้อยละ 19.0 ในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 (2525 - 2529) เหลือร้อยละ 12.1 ในช่วงครั้งแรกของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 7 (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์ 2537 : 4 - 5) เมื่อเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของภาคเศรษฐกิจนอกการเกษตร และภาคเศรษฐกิจการเกษตรพบว่า ภาคเศรษฐกิจนอกการเกษตรเพิ่มสูงกว่าจาก 7.7 เท่าในปี 2524 เป็น 10.1 เท่าในปี 2533 และสำหรับผู้อยู่ในวัยทำงานพบว่ามีความเหลื่อมล้ำทางรายได้เพิ่มขึ้นจาก 7.7 เท่าเป็น 9.0 เท่า ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 2537 : 10) จึงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมการเกษตรไปสู่สังคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วและเชื่อมต่อกันหมดทั้งโลก หรือเรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่โลกาภิวัตน์ ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและเตรียมการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสภาพ

การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ มากมาย อาจจะจำแนกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อสภาพครอบครัว

จากสภาพเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้สมาชิกในครอบครัวจะต้องดิ้นรนหารายได้เพื่อการยังชีพ ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านธุรกิจ มีการย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่ตัวเมือง และมีผลกระทบต่อขนาดของครอบครัว กล่าวคือขนาดของครอบครัวมีแนวโน้มลดลง จากสถิติประมาณ 5 คนโดยเฉลี่ยต่อครอบครัวในปี 2528 เหลือ 4 คนในปี 2538 (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์ 2528 : 5) นอกจากนี้มีอัตราการหย่าร้างสูงขึ้น คือใน 1,000 คู่ครัวเรือนมีการหย่าร้างเพิ่มขึ้นจาก 2.9 ในปี 2519 เป็น 3.1 ในปี 2530 จากการสำรวจพบว่า มีการหย่าร้างในปี 2530 จำนวน 31,068 ราย เพิ่มขึ้นเป็น 33,344 รายในปี 2531 และ 40,875 รายในปี 2532 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 และ 22.6 ตามลำดับ (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ 2534 : 5) ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่นภายในครอบครัวทำให้เด็กและผู้สูงอายุได้รับการเอาใจใส่น้อยลง เกิดความเครียด โดยเฉพาะกับเด็กวัยรุ่นซึ่งบางครั้งมีพฤติกรรมแปลกที่ ได้รับจากสังคมสมัยใหม่ซึ่งพ่อแม่ไม่อาจจะยอมรับได้ ทำให้พ่อแม่ลูกมีความไม่เข้าใจกัน ลูกจึงหาทางออกโดยการปรึกษาหารือกับเพื่อนวัยรุ่นด้วยกัน ถ้าได้รับคำแนะนำที่ไม่ดี ย่อมส่งผลต่อการนำไปสู่การทดลองสารเสพติด หรือประกอบอาชญากรรมดังปรากฏอยู่เสมอในหน้าหนังสือพิมพ์

2. ผลกระทบต่อสุขภาพ

การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสุขภาพและปัญหาสุขภาพมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว มีรายละเอียดดังนี้

2.1 เด็กขาดอาหารหรือมีภาวะทุพโภชนาการพบว่าเป็นปี 2521 มีเด็กที่ขาดอาหารเข้า ไม่มีอาหารจะรับประทานตามชนบท และแหล่งเสื่อมโทรมเขตเมือง เด็กวัย 0 - 4 ปีตายด้วยภาวะทุพโภชนาการถึง 76,689 คน วัย 7 - 14 ปีตาย

ไปถึง 1,677 คน นอกจากนี้ข้อมูลจากการสำรวจในปี 2523 พบว่ามีคนงานก่อสร้างกว่าแสนคนในเขตกรุงเทพมหานครมีลูกเล็ก ๆ ติดตามพ่อแม่มาอยู่ด้วยกว่า 10,000 คน ซึ่งเด็กเหล่านี้มีสภาพความเป็นอยู่ไม่แตกต่างจากพ่อแม่มากนัก และเด็กในชุมชนกองขยะที่มีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยกองขยะ จากการสำรวจในปี 2526 พบว่ามีเด็กประมาณ 1,080 คนเป็นเด็กก่อนวัยเรียนถึง 600 คน (รัชนิกร เศรษฐโร 2532 : 89 - 94)

2.2 ประชาชนที่มีการเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวชมีแนวโน้มสูงขึ้น พบว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคทางจิตเวช ต่อประชากร 1,000 คนเพิ่มจาก 3.6 ในปี 2522 เป็น 15.15 ในปี 2525 และ 21.0 ในปี 2529 นอกจากนี้ที่มีปัญหาจนถึงระดับการฆ่าตัวตาย ต่อประชากร 100,000 คนเพิ่มขึ้นจาก 4.7 ในปี 2519 เป็น 5.8 ในปี 2530 และนายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า (รัชนิกร เศรษฐโร 2532 : 69 - 94) สังคมไทยในปัจจุบันมีการฆ่าตัวตาย 20 คนต่อวัน หรือ 7,200 คนต่อปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 30 ปี เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายถึงสองเท่า และพบในเด็กวัยรุ่นสูงกว่าผู้ใหญ่วัยทำงานเกือบครึ่งคือวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปีฆ่าตัวตาย 11.5 คน ต่อแสนคน อายุ 20 - 25 ปีฆ่าตัวตาย 14.8 คนต่อแสนคน ในขณะที่ผู้ใหญ่วัยทำงานอายุ 25 - 29 ปีมีการฆ่าตัวตายเพียง 8.8 คนต่อแสนคน สาเหตุสำคัญของการฆ่าตัวตายมาจากปัญหาขาดความรักความอบอุ่นในวัยเด็ก ปัญหาจากครอบครัว การสมรส และความยากลำบากทางเศรษฐกิจ ศูนย์ฮอตไลน์ที่จัดบริการทางโทรศัพท์และจดหมายให้ข้อมูลว่า ตั้งแต่เปิดดำเนินการในกลางเดือนมกราคม 2528 ถึงพฤษภาคม 2528 ได้มีผู้ใช้บริการมีอายุตั้งแต่ 12 - 46 ปี มีปัญหาเนื่องมาจากการขาดความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรก รองลงมาคือปัญหาความรัก ปัญหาทางเพศ ปัญหาการทำงานและการเงิน (รัชนิกร เศรษฐโร 2532 : 89 - 100)

2.3 การเสพยาเสพติด และการแพร่ระบาดของโรคเอดส์มีแนวโน้มสูงขึ้น จากข้อมูลในปี 2519 อัตราการเสพยาเฉลี่ยต่อคน 13.4 ลิตร เพิ่มเป็น 18.3 ลิตรในปี 2522 และ 18.8 ลิตรในปี 2530 ส่วนจำนวนผู้ติดยา

เสพติดที่เข้ารับการรักษา ณ สถานบำบัดรักษาของรัฐบาลเพิ่มขึ้นจาก 13,144 รายในปี 2519 เป็น 31,482 รายในปี 2525 และ 58,073 รายในปี 2530 (รัชนีกร เศรษฐโร 2532 : 89 - 94) และสถิติจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2534 : 6) พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนชนิดสารเสพติดเพิ่มขึ้นจาก 11,326 คนในปี 2526 เป็น 15,037 คนในปี 2532 นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขรายงานว่า (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์ 2538 : 10 - 11) ต้นปี 2537 มีจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์เพิ่มขึ้นเป็น 5,215 ราย โดยแยกเป็นชาย 4,553 ราย (ร้อยละ 87.3) เป็นหญิง 662 ราย (ร้อยละ 12.7) ซึ่งผู้ป่วยโรคเอดส์ทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน คือ ผู้ป่วยชายพบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 25 - 29 ปี จำนวน 1,251 ราย (ร้อยละ 27.5) และผู้ป่วยหญิงพบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี จำนวน 146 ราย (ร้อยละ 22.1) นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวนผู้ป่วยเด็กอายุ 0 - 4 ปีทั้งชายและหญิงเพิ่มขึ้นมากถึง 408 ราย ในปัจจุบัน คาดว่ามีผู้ติดเชื้อโรคเอดส์แล้วทั้งชายและหญิงไม่ต่ำกว่า 5 แสนราย และอีกภายใน 10 ปีข้างหน้าจะมีผู้ติดเชื้อเอดส์ร้อยละ 10 หรือประมาณ 50,000 คนจะตายด้วยโรคเอดส์ จะเห็นว่าผู้ติดสารเสพติดและโรคเอดส์ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องหาทางป้องกัน หาวิธีลดจำนวนให้น้อยลง และยับยั้งมิให้แพร่ระบาดในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา อันเป็นเยาวชนที่จะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

3. ผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม

การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อรายได้จากภาคเกษตรมีค่าเฉลี่ยต่อคนน้อยกว่าคนนอกภาคเกษตร เป็นเหตุให้ความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรม และการบริการมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้เกิดการย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมืองเพิ่มขึ้น ยังผลให้เด็กที่อยู่ในชนบท และเขตเมืองต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งๆ ที่อายุ 7 - 14 ปี จากการสำรวจในปี 2526 พบว่าเด็กอายุดังกล่าวเข้าสู่ตลาดแรงงานถึงล้านคน และดัชนีแรงงานเด็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 ต่อปี สภาพการทำงานโดยทั่ว ๆ ไปพบว่าเด็กอายุ 12 - 15 ปี ที่ทำงานใน

กรุงเทพฯ ฯ ต้องทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน ได้ค่าจ้างต่ำกว่า 700 บาท ต่อเดือน สภาพสถานที่ทำงานและที่อยู่อาศัยค่อนข้างต่ำ ขาดการดูแลเอาใจใส่จากนายจ้าง สภาพจิตถูกทำลายอย่างหนัก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกมลทิพย์ คติการที่ศึกษาข้อมูลจากเด็กและเยาวชน ที่มีอาชีพขายพวงมาลัย หนังสือพิมพ์ และ เช็กระจกรตามท้องถนนในเขตกรุงเทพฯ ฯ ในปี 2526 พบว่าจำนวนเด็กและเยาวชนที่มีอาชีพขายแรงงานนอกโรงงานมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี และพฤติกรรมของเด็กชายในกลุ่มนี้บางคนมีการกระทำผิด เช่น ลักทรัพย์ ครอบครองทรัพย์ มั่วสุมใช้สารเสพติด และเล่นการพนัน ส่วนเด็กหญิงบางคนมีลักษณะส่อไปในทางค้าประเวณี และภูมิหลังของเด็กกลุ่มนี้มีการศึกษาต่ำ มาจากครอบครัวที่พ่อแม่มีการศึกษาต่ำ อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด และ พ่อแม่อพยพมาจากต่างจังหวัดเกือบทุกภาคของประเทศยกเว้นภาคใต้ (รัชนิกร เศรษฐโร 2532 : 89 - 94) จากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลกระทบต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย สร้างความสับสนวุ่นวาย และคนในสังคมมีการแสวงหาความเจริญทางวัตถุมากขึ้น ทำให้เกิดการขาดความสมดุลทางด้านจิตใจ มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดความมีระเบียบวินัย และการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันมากขึ้น รวมทั้งมีแนวโน้มไม่สนใจการศึกษา และปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนา (จิระพันธ์ กัลลประวิทย์ 2538 : 5) จากความเลื่อมทางด้านศีลธรรมและคุณธรรม ยังผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ทุก ๆ วัน โดยเฉพาะข่าวที่น่าสลดใจอย่างยิ่งในวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2538 (ข่าวสด ฉบับวันอังคารที่ 12 กันยายน 2538) ที่เด็กนักเรียนวัย 11 ปี ใช้ไม้หน้าสามตีเด็กชายวัย 4 ขวบตาย และนำศพไปฝังในบริเวณใกล้ ๆ ที่เกิดเหตุ สาเหตุที่มาเนื่องจากต้องการรถจักรยานเพื่อขี่ไปโรงเรียนหรือเที่ยวเพราะทางบ้านฐานะยากจนมากไม่สามารถจะซื้อได้ นอกจากนี้จากการสำรวจสถิติของเด็กเยาวชนที่เป็นปัญหาต่างๆ ซึ่งสมาคมทนายความประชาธิปไตยระหว่างประเทศพบว่าประเทศไทยมีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจำนวนถึง 20,000 คนเป็นโสเภณี เด็กเหล่านี้ถูกล่อลวงมาโดยบรรดาเอเยนต์ต่าง ๆ นอกจากโสเภณีเด็กหญิงแล้ว ยังมีเด็กชายจำนวน

ไม่น้อยที่ประกอบอาชีพเดียวกันในบาร์เกย์ หรือค้าประเวณีตามสถานที่สาธารณะบางแห่ง และจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2534 : 5) พบว่าในปี 2533 มีโสเภณีและหญิงบริการทั่วประเทศประมาณ 5,907 แห่ง หรือจำนวน 83,923 คน และร้อยละ 40 ของโสเภณีเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นปัจจุบันยังคงเป็นเหยื่อของการค้าในระบอบการค้าเสรีนักธุรกิจ นายทุนได้ศึกษาความต้องการฉาบฉวยของวัยรุ่นเพื่อการผลิตสินค้าใหม่ๆ ให้แก่วัยรุ่น ซึ่งสินค้าที่ทำให้วัยรุ่นตกเป็นเหยื่อพ่อค้า ได้แก่ เสื้อผ้า แฟชั่นทันสมัยตามศูนย์การค้า เพลงจังหวะเร้าร้อน ทั้งดีสโก้เธค และเบรคแดนซ์ ตามโรงภาพยนตร์ ลานสเก็ต คอฟฟี่ช็อปและในศูนย์การค้าต่าง ๆ ซึ่งสถานที่ดังกล่าวกลายเป็นแหล่งที่อยู่ของเด็ก ที่หนีโรงเรียน สถานที่นัดพบ หรือแลกเปลี่ยนกัญชาผิดได้ใบบุหรี่กัน (ราชันกร เศรษฐ 2532 : 89 - 94) . เมื่อไม่มีเงินที่จะซื้อสิ่งเหล่านี้ตามความต้องการก็ อาจก่ออาชญากรรม ดังปรากฏในข่าวหนังสือพิมพ์ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นซึ่งเรียนอยู่ใน โรงเรียนมีชื่อแห่งหนึ่งในจังหวัดหนองคาย ได้รวมกลุ่มจัดแวงตามบ้าน นำเงินมาแบ่ง กันเพื่อไปซื้อวีดีโอเกมส์หรือเครื่องเล่นราคาแพงต่าง ๆ ถ้าเป็นเด็กผู้หญิงบางคนก็ อาจยอมขายตัวเพื่อได้เงินมาเพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการ ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มของผู้ต้องขังสูง ขึ้นทุกประเภททั่วราชอาณาจักร 62,219 ราย ในปี 2525 จำนวน 70,551 ราย และในปี 2530 จำนวน 94,768 ราย (อุดม ลักษณะวิจารณ์ 2534 : 241)

จากการสำรวจเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีและถูกลงทะเบียนเป็นผู้ต้อง ขังเด็ดขาดมีจำนวนถึง 9,564 คนในปี 2525 เพิ่มขึ้นเป็น 11,204 คน ในปี 2530 (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสมาคมแห่งชาติ 2534 : 6) นอกจากนี้จากการ ศึกษาข้อมูลของสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พบว่า จำนวนเด็กที่กระทำ ผิดมีแนวโน้มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2535 จำนวน 547 คน พ.ศ. 2536 จำนวน 510 คน พ.ศ. 2537 จำนวน 635 คน พ.ศ. 2538 จำนวน 975 คน และพ.ศ. 2539 จำนวน 922 คน (การเก็บรวบรวมในปี 2539 เฉพาะเด็ก และเยาวชนที่เข้ามา ระหว่างเดือนมกราคม - เดือนกันยายน 2539) และคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำ ผิดมากที่สุดคือลักทรัพย์ รองลงมาคือยาเสพติดและสารระเหยคิดเป็นร้อยละ 29.39

และ 12.80 ตามลำดับ (เฉพาะสถิติในปี พ.ศ. 2539) นอกจากนี้การตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนและนักศึกษาของศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาของจังหวัดสงขลาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 ถึง 2539 พบว่าปี 2536 มีนักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยจำนวน 582 คน และพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่มีจำนวนมากที่สุดคือดื่มสุราและของมีนมเ้าร้อยละ 24.05 รองลงมาคือเที่ยวเตร่เร่ร่อนอยู่ในที่สาธารณะร้อยละ 20.79 ปี 2537 จำนวน 261 คนและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่คือการเที่ยวเตร่ร้อยละ 32.18 รองลงมาคือสูบบุหรี่และดื่มสุราร้อยละ 20.31 ปี 2538 จำนวน 182 คนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่คือเที่ยวเตร่เร่ร่อนตามสถานที่ต่าง ๆ และมีสุ่มร้อยละ 51.10 รองลงมาคือสูบบุหรี่หรือดื่มสุราร้อยละ 13.74 ปี 2539 จำนวน 132 คนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมส่วนใหญ่คือสูบบุหรี่หรือดื่มสุราร้อยละ 90.15 จากสถิติที่ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาดูพบว่า มีจำนวนลดลง ไม่ได้หมายความว่าสถิติเด็กนักเรียนและนักศึกษามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับวัยมีจำนวนลดลงหากแต่ว่าปริมาณจำนวนครั้งในการตรวจสอบลดลงจึงไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ แต่สิ่งที่พบคือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนและนักศึกษายังมีลักษณะเหมือนเดิม คือส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยด้านการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และเที่ยวเตร่ตามสถานที่ต่าง ๆ

จากสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญทางเศรษฐกิจและมีการพัฒนาข้อมูลข่าวสารให้มีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ทำให้เด็กวัยรุ่นได้รับรู้และเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตกไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการแต่งกาย หรือความสัมพันธ์ทางเพศในหมู่วัยรุ่นและคนหนุ่มสาว ในบางครั้งไม่ได้ป้องกันตัวเองอาจเกิดลูกนอกสมรส หรือมีการทำแท้งเกิดขึ้น นอกจากนี้ วิทยากร เชียงกูล (2533 : 47) ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม ในบทความการพัฒนาทางเศรษฐกิจกับผลกระทบในด้านลบต่อเด็ก และเยาวชนไทยว่า "ในปี 2531 เด็กและเยาวชนอายุ 7 - 18 ปีทำความผิดกฎหมายทั้งสิ้น 2,054 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ไม่เรียนหนังสือและไม่ได้ทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับคำบรรยายของรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้บรรยายในงานสัมมนา

"ไอที : ก้าวสู่วิสัยทัศน์ของชาติ" ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมอิมพีเรียลควีนสพาร์ค (ธรรมรักษ์ การศิษย์ 2538 : 2 - 5) ที่ว่า "การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการเร่งรัดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดทั้งฐานะทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศอยู่ในเกณฑ์ดีมีเสถียรภาพ ช่วยบรรเทาความยากจน ตลอดจนช่วยยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนขึ้นมาได้อีกระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถสร้างความสมดุลของการพัฒนาระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กับการพัฒนาสังคม การกระจายรายได้ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาที่จะต้องแก้ไข อาทิเช่น ปัญหาช่องว่างของรายได้ระหว่าง คนรวยกับคนจน และระหว่างในเมืองกับชนบท ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ตลอดจนปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นอีก และเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลงดั่งนั้นแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 8 จึงมุ่งที่คนในลักษณะที่เป็นคนเพื่อเศรษฐกิจ คนเพื่อสังคม โดยคนจะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนามุ่งเสริมสร้างให้คนไทยเป็นคนที่มีความรู้ มีสติปัญญา มีจริยธรรม คิดเป็นทำเป็น สามารถแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ปรับตัวได้และมีการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้สังคมไทยมีความสงบสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และธรรมชาติ" นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของพินิจ รัตนกุล (2522 : 115) ที่ว่า "สภาพสังคมไทยที่กำลังพัฒนาอยู่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาเศรษฐกิจซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่ง และมีความสัมพันธ์กับปัญหาสังคมหลายปัญหา แต่ไม่ได้เป็นบ่อเกิดของปัญหาสังคมทุกปัญหา สิ่งที่รัฐบาลยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังจึงควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ การแก้ปัญหาคุณภาพของประชากร โดยเฉพาะในด้านจริยธรรม ปัญหานี้เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ และมีความสัมพันธ์กับปัญหาความยากจนของประชากรและปัญหาอื่น ๆ ในสังคม" สอดคล้องกับความคิดเห็นของวิทย์ วิศทเวทย์ (2522 : 113) ที่ว่า "สังคมไทยปัจจุบันกำลังมุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อเน้นการ

แก้ปัญหาความยากจนของประเทศ แต่สิ่งที่รัฐบาลไม่ได้ดำเนินการอย่างแท้จริง คือ การแก้ปัญหาคุณภาพของประชากรในด้านจริยธรรม ปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างค่านิยมทางศาสนากับ ค่านิยมของโลก และในระหว่างค่านิยมทางโลกด้วยกัน รวมทั้งปัญหาด้านพฤติกรรม ของคนไทยที่ขาดจริยธรรม เพราะใช้ลักษณะสำคัญของธรรมชาติคือความรักตัวเอง ในรูปของความเห็นแก่ตัวและวัตถุนิยมเป็นพื้นฐานกำหนดคุณค่าของการกระทำ การ แก้ปัญหาจริยธรรมอาจกระทำได้ โดยให้ประชาชนยึดถือค่านิยมที่ถูกต้อง และสร้าง กลไกของสังคมบังคับให้ปฏิบัติตาม" ความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารงานวิจัยและการประชุมสัมมนาของบุคคล และองค์การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาสังคมไทยของชาญ พันธุมรัตน์ (2527 : 1 - 2) ที่พบว่ามีปัญหาของเด็กและ เยาวชนร่วมอยู่ด้วยเสมอ เด็กและเยาวชนทั่วประเทศมีประมาณ 25 ล้านคนเป็น เด็กที่มีปัญหาทางสังคม เช่น เด็กกำพร้า อนาคตยากจน ขาดแคลน เกเร เร่วร้อน ไร้ที่พึ่ง ถูกทอดทิ้ง ดัดสวามิภักดิ์ พิกਾਰทางร่างกายและจิตใจ บิดามารดาไม่อยู่ใน สถานะที่จะเลี้ยงดูได้ มีประมาณร้อยละ 5 ของเด็กและเยาวชนทั้งหมดหรือประมาณ

1.2 ล้านคน นอกจากนี้ยังศึกษาและสรุปค่านิยมที่ผิด ๆ ของวัยรุ่นในปัจจุบัน มี 6 ประการ คือ

1. วัตถุนิยม เห็นว่าของแพงต้องดีกว่าของถูก ของแพงกลายเป็นสัญลักษณ์ ของความมีหน้าตา ความโก้เก๋

2. ค่านิยมทางสังคม พบว่าเด็กวัยรุ่นนิยมเดินเล่นตามศูนย์การค้า ซึ่งกว่า ครึ่งหนึ่งของผู้ที่เดินซื้อของตามศูนย์การค้าเป็นเด็กวัยรุ่น โดยใช้ศูนย์การค้าเป็น สถานที่หรือแหล่งนัดพบ

3. ค่านิยมทางศาสนา สถาบันทางศาสนา วัดกลายเป็นมหรสพทางโลก เช่น มีการแสดงดนตรี นายภาพยนตร์

4. ค่านิยมทางสุนทรียะ เป็นค่านิยมชมชอบต่อสิ่งสวยงาม ความบันเทิง เรืองรมย์

5. ค่านิยมทางศีลธรรม โทกหกเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ โดยไม่สนใจต่อ

กฎเกณฑ์ทางศีลธรรม

6. ค่านิยมทางสังคม ถือว่าคำสัญญาที่ให้ไว้เป็นสิ่งไร้สาระ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู (สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ 2533 : 198 - 260) พบว่า พ่อแม่ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษามักให้การอบรมเลี้ยงดูที่ปล่อยปละละเลย และแบบเข้มงวด กวดขัน ขณะที่พ่อแม่ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไป จะให้การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและมีลักษณะเป็นประชาธิปไตย พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบใช้เหตุผลให้ความรักสนับสนุนมาก จะทำให้เด็กในปกครองมีปัญหาน้อยที่สุด และพบว่า พ่อแม่ที่มีการอบรมเลี้ยงดูลูกด้วยความรักความเอาใจใส่และการใช้เหตุผลของครอบครัวช่วยให้เยาวชนมีจิตใจมั่นคง รู้จักยับยั้งชั่งใจในการกระทำ มีกำลังใจเข้มแข็งสามารถต่อสู้ความตึงเครียดของชีวิตและไม่ตกเป็นทาสของสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ได้โดยง่าย เช่น สารเสพติด นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผล เป็นการอบรมที่สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรม และมโนธรรมที่ดีงาม รู้จักใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น ส่วนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากควบคุมน้อย และปล่อยปละละเลย จะพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมในระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของฮอฟท์แมน (Hoffman) ที่ว่า เด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายจะมีความบกพร่องในการรับรู้พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของตน หรือมีบุคลิกลักษณะที่ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเกรงกลัวว่าตนจะทำผิดเสมอ มักจะทำตามผู้อื่น หรือมีลักษณะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หรือถูกชักจูงได้ง่าย และมักจะแสดงความก้าวร้าวให้ปรากฏ ส่วนเด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตใจจะมีบุคลิกลักษณะเช่นนี้น้อยกว่า และสามารถรับรู้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนได้ดีกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่อยู่กับครอบครัวที่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกันอย่างปกติสุข จะมีปัญหาด้านพฤติกรรมและจิตใจน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวในสถานภาพอื่น โดยเฉพาะครอบครัวที่แตกแยก หรือพ่อแม่หย่าร้าง รวมทั้งครอบครัวที่แม้พ่อแม่อยู่ด้วยกันแต่ขาดความปรองดองต่อกัน เด็กที่พ่อแม่อยู่ด้วย

กันอย่างปกติสุขจะมีความภูมิใจตนเองสูง เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก และ
 ใช้เหตุผลมากจะพัฒนาเป็นผู้มีวินัยในตนเองสูงกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ให้ความรักน้อยและใช้เหตุผลน้อย จากสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ
 สภาพเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยอันได้แก่การอบรมเลี้ยง
 ดู การปลูกฝังค่านิยม และคุณธรรมอันดีงามต่าง ๆ เช่น ค่านิยมความรับผิดชอบ
 ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ การประหยัดอดออม และการเคารพผู้อาวุโส
 เป็นต้น ซึ่งถ้าเด็กและเยาวชนได้รับการอบรม และปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ดัง
 กล่าวย่อมมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เนื่องจากสามารถยับยั้งไม่กระทำความผิด หรือ
 ความไม่ดี แต่ถ้าได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ค่านิยมวัตถุ ค่านิยม
 ความไม่ซื่อสัตย์ ย่อมส่งผลแก่เด็กและเยาวชนให้มีแนวโน้มที่จะกระทำผิด หรือมี
 พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้ง่าย ค่านิยมจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและสภาพ
 แวดล้อมทางสังคม ดังที่ไซมอนส์ (Symonds อ้างใน นพรัตน์ สมประสงค์ 2520
 : 15) ได้กล่าวว่าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ค่านิยมที่บุคคลยึดถือจึง
 เปลี่ยนไปด้วย การเปลี่ยนแปลงของสังคม และโครงสร้างทางเศรษฐกิจทำให้
 ลักษณะสายสัมพันธ์ และความสนใจของคนในด้านต่าง ๆ เปลี่ยนไปด้วยจึงทำให้เกิด
 ปัญหา ความเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมแบบ
 เมืองความคิดเห็นและค่านิยมของวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป เด็ก ๆ เห็นว่าค่านิยมเก่าที่พ่อแม่
 เคยรับเอาไว้ในสมัยของพ่อแม่เป็นสิ่งที่ล้าสมัย จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง และเกิด
 ความไม่เข้าใจระหว่างพ่อแม่กับลูก ดังที่สก็วบันพัฒนาบริหารศาสตร์ ได้วิเคราะห์
 ลักษณะของสังคมไทยในปัจจุบันไว้ว่ามีลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ ความอยาก
 ได้ การว่านอนสอนยาก การขาดความสามัคคีปรองดองและเห็นอกเห็นใจกัน การ
 มีบุคลิกภาพเผด็จการของบุคคล การมีความประมาทในการดำเนินชีวิตประจำวันและ
 การขาดความรับผิดชอบ (สมนึก แดงเจริญ 2536 : 20) ภายใต้วัฒนธรรมใหม่
 6 ประการย่อมก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อบุคคล สังคม และประเทศ นอก
 จากนี้ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว เด็กและเยาวชนยังมีการกระทำหรือมีพฤติ-
 กรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสมกับวัยและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เช่น การ

สูญบุหรื ให้สารเสพติดโดยเฉพาะยาบ้ามีการใช้สูงขึ้นมาก มีค่าพุดที่ก้าวร้าว มีการกระทำที่รุนแรง มีการใช้จำยพุ่มเฟือย และมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศ

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดชายแดนที่มีการติดต่อกับประเทศมาเลเซีย และเป็นจังหวัดหนึ่งทางตอนใต้ที่มีการพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วเป็นเมืองหลักทางเศรษฐกิจของภาคใต้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของประชาชน จากความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายไปสู่สังคมที่มีความซับซ้อน มีความรีบเร่ง มีการย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่ตัวเมือง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด ปัญหาโสเภณีและปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัย จึงเห็นควรที่จะศึกษาค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคมว่า มีค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับใด มีพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนส่วนใหญ่คือพฤติกรรมใดและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ และหาวิธีการลดพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนให้แก่เด็กและเยาวชนอันจะนำไปสู่การลดปัญหาทางสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาค่านิยม ระดับค่านิยมและพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคมในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับค่านิยม พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิทและลักษณะของกลุ่มเด็กและเยาวชน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ค่านิยมของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคมในจังหวัดสงขลา
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่จำแนกเด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคมและไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษา เด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคมและศึกษาในสถานศึกษา และเด็กและเยาวชนปกติที่ศึกษาในสถานศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตจังหวัดสงขลา
2. ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบน ด้านพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท และพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนจากการประเมิณ และวิเคราะห์ของผู้ใกล้ชิดเด็กและเยาวชน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของเด็กและเยาวชน

- อายุ
- ระดับการศึกษา

3.1.2 สถานภาพทางครอบครัว

- ระดับการศึกษาของบิดา มารดา
- อาชีพของบิดา มารดา
- รายได้ของครอบครัว
- เขตที่พักอาศัย
- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
- สถานภาพของบิดา มารดา

3.1.3 การอบรมเลี้ยงดู

- การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน
- การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล

3.1.4 พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท

- พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ค่านิยม และระดับค่านิยม

- ด้านความรับผิดชอบ

- ด้านความซื่อสัตย์
- ด้านการเคารพผู้อาวุโส
- ด้านการประหยัด

2.2.2 ลักษณะกลุ่มเด็กและเยาวชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กและเยาวชน หมายถึงบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีถึง 24 ปี

เด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม หมายถึง เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษา โดยมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1.1 ดัดสารเสพติด

1.2 ทำผิดกฎหมาย

1.3 พฤติกรรมที่สังคมไม่พึงประสงค์ เช่น ชอบทะเลาะวิวาท แข่งรถ ก่อความวุ่นวาย (รถซิ่ง) ประกอบอาชีพที่นำรังเกียจ

2. กลุ่มที่ศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่ศึกษาในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

2.1 หนีโรงเรียน

2.2 ทะเลาะวิวาททำร้ายผู้อื่น

2.3 เล่นการพนัน

2.4 พฤติกรรมทุจริต เช่น ทุจริตในการสอบ ลักขโมย

2.5 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของนักเรียน นักศึกษา

2.6 แข่งรถก่อกวนความสงบ (รถซิ่ง)

เด็กและเยาวชนปกติ หมายถึง เด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และได้รับการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ฝ่ายปกครองว่ามีพฤติกรรมเหมาะสมกับ

สถานภาพนักเรียน นักศึกษา

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อลูกในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการอบรมเลี้ยงดู 2 ลักษณะ ดังนี้

1. **การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุน** หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนรายงานว่า ได้รับการดูแลจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองด้วยความรักอย่างเปิดเผย มีความใกล้ชิดสนิทสนม และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยร่วมกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในครอบครัว โดยวัดจากการตอบคำถามในสถานการณ์ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรักระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับบุตร จำนวน 10 สถานการณ์ บุคคลใดได้คะแนนสูงแสดงว่าเขารู้ว่า ได้ถูกเลี้ยงดูแบบให้ความรักสนับสนุนมาก

2. **การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล** หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนรายงานว่า ได้รับการดูแลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ด้วยการอธิบายชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำของบุตรไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่ดีหรือไม่ดี และให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้รางวัลเมื่อบุตรกระทำในสิ่งที่ดี หรือเหมาะสม และจะอธิบายชี้แจงเหตุผลก่อนที่จะลงโทษเมื่อบุตรกระทำผิด หรือไม่เหมาะสม โดยวัดจากการตอบคำถามในสถานการณ์ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจด้วยเหตุผล ระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับบุตรจำนวน 10 สถานการณ์ บุคคลใดได้คะแนนจากการตอบคำถามสูงแสดงว่าเขาได้รับรู้ว่าคุณถูกเลี้ยงดูด้วยการใช้เหตุผลมาก

พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนประพฤติไม่เหมาะสมกับวัย ซึ่งวัดจากการตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท ถ้ามีเพื่อนสนิทที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากแสดงว่า เด็กและเยาวชนนั้นมีเพื่อนสนิทที่มีระดับของพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนสูงและวัดจากการตอบคำถามของผู้ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนในกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม

พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิท หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเพื่อนสนิท ซึ่งวัดได้จากการตอบรับพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อน

สนิท เช่น การสูบบุหรี่ และจำนวนพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคมของเพื่อนสนิท ถ้าได้คะแนนรวมสูงแสดงว่า เด็กและเยาวชนเป็นบุคคลที่มีเพื่อนสนิทที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนสูง

ค่านิยม หมายถึง แนวคิดหรือความเชื่อที่บุคคลเห็นดีเห็นงาม ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตมีลักษณะค่อนข้างถาวร เกิดจากการอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเฉพาะค่านิยมที่พึงประสงค์ 4 ค่านิยม ดังนี้

1. **ค่านิยมความรับผิดชอบ** หมายถึง ความรู้สึกเชื่ออย่างฝังใจ และแสดงออกมาเป็นความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียรละเอียดรอบคอบเอาใจใส่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติในหน้าที่ให้ดีขึ้น โดยวัดจากการตอบคำถามในสถานการณ์ที่แสดงออกถึงระดับพฤติกรรมทางด้านจิตใจ จำนวน 5 สถานการณ์ บุคคลใดได้คะแนนสูงแสดงว่ามีค่านิยมด้านความรับผิดชอบสูง

2. **ค่านิยมความซื่อสัตย์** หมายถึง ความรู้สึกเชื่ออย่างฝังใจที่ได้รับการปลูกฝังมา และทำให้มีการแสดงออกเป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง คือ ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยวัดจากการตอบคำถามในสถานการณ์ที่แสดงออกถึงระดับพฤติกรรมทางด้านจิตใจ จำนวน 5 สถานการณ์ บุคคลใดได้คะแนนสูงแสดงว่ามีค่านิยมด้านความซื่อสัตย์สูง

3. **ค่านิยมการเคารพผู้อาวุโส** หมายถึง ความรู้สึกเชื่ออย่างฝังใจ และแสดงออกมาเป็นการนับถือไม่ล่วงเกิน ไม่ล่วงละเมิด เชื่อฟัง ผู้ที่อายุสูงกว่า หรือผู้ที่สูงกว่าในหน้าที่การงาน โดยวัดจากการตอบคำถามในสถานการณ์ที่แสดงออกถึงระดับพฤติกรรมทางด้านจิตใจ จำนวน 5 สถานการณ์ บุคคลใดได้คะแนนสูงแสดงว่ามีค่านิยมด้านการเคารพผู้อาวุโสสูง

4. **ค่านิยมการประหยัด** หมายถึง ความรู้สึกเชื่ออย่างฝังใจ ที่ได้รับการปลูกฝังมาและทำให้มีการแสดงออกในรูปพฤติกรรม การใช้สิ่งทั้งหลายพอเหมาะ

พอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุดรวมทั้งการรู้จักระมัดระวัง รู้จักยับยั้งความต้องการ
ให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะพอควร โดยวัดจากการตอบคำถามในสถาน-
การณ์ที่แสดงออกถึงระดับพฤติกรรมทางด้านจิตใจจำนวน 5 สถานการณ์ บุคคลใดได้
คะแนนสูงแสดงว่ามีค่านิยมการประหยัดในระดับสูง

ระดับค่านิยม หมายถึง ระดับที่กำหนดว่าบุคคลใดมีค่านิยมอยู่ในระดับใด
โดยพิจารณาลักษณะการตอบคำถามของบุคคล จากสถานการณ์ของค่านิยมแต่ละด้าน
การกำหนดระดับค่านิยม พิจารณาจากฐานนิยมของคำตอบ และถ้าฐานนิยมไม่ชัดเจน
หรือแตกต่างกันแสดงว่าบุคคลนั้นยังไม่เกิดค่านิยมด้านนั้น

ปัจจัยทางชีวสังคม หมายถึง สถานภาพส่วนตัวของเด็กและเยาวชน ได้แก่
เพศ อายุ พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิทและสถานภาพของครอบครัว
ได้แก่การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว จำนวน
สมาชิกในครอบครัว ความสุขภายในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู

ปัจจัยทางจิตวิทยา หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับค่านิยม ของเด็กและเยาวชน

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับค่านิยม พฤติกรรมทางสังคมที่เบี่ยงเบนของเพื่อนสนิทและลักษณะ
กลุ่มเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กัน

2. เด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคม เด็กและเยาวชนซึ่ง มีภูมิหลัง
ส่วนตัว ภูมิหลังครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจะมีค่าเฉลี่ยของค่านิยม
แตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ค่านิยมของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาทางสังคมใน
จังหวัดสงขลานั้นจะได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา

4. เด็กและเยาวชนที่มีลักษณะกลุ่มแตกต่างกัน จะมีภูมิหลังส่วนตัว ภูมิหลัง
ครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และค่านิยมแตกต่างกัน

5. ปัจจัยทางชีวสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา สามารถจำแนกลักษณะกลุ่ม
เด็กและเยาวชน (เด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคม และไม่ได้ศึกษาใน

สถานศึกษา เด็กและเยาวชนกลุ่มที่เป็นปัญหาทางสังคมและศึกษาในสถานศึกษา และเด็กและเยาวชนปกติ)

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้บริหารหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน สามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน กิจกรรม หรือความรู้เสริมให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติ ให้มีความนิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม
2. เป็นแนวทางในการจัด หรือปรับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่จะช่วยส่งเสริมค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้สังคมอยู่รวมกันอย่างสงบสุข
3. เป็นแนวทางสำหรับบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ที่จะนำข้อมูลเกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกของเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปลูกฝังค่านิยมของเด็ก และเยาวชนมาใช้เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันภายในครอบครัว เพื่อลดภาวะความขัดแย้งอันจะก่อให้เกิดความแตกร้างภายในครอบครัว